

Udviklingsplan for Hjulby

Indhold

Forord	5
Vision	6
Historie	8
At bo i Hjulby	10
Bevaringsværdier	16
Udviklingsplaner	18

Forord

Hjulbys udviklingsplan er skabt i forlængelse af et BLUP-udviklingsforløb, som Hjulby genremgik i 2023 sammen med nabolandsbyerne Aunslev, Regstrup og Skalkendrup og understøttet af Nyborg Kommune og BLUP-sekretariatet.

BLUP-forløbet havde fokus på at fremme samarbejde og udvikling på tværs af landsbyerne, således at vores område forbliver attraktivt for nuværende beboere og også kan tiltrække nye beboere.

I BLUP-forløbet lavede vi bl.a. en spørgeskemaundersøgelse for at kortlægge områdets og de enkelte landsbyers styrke, udfordringer og potentialer. Resultaterne blev debatteret på flere borgermøder, og der blev etableret tre arbejdsgrupper:

1. Arrangementsgruppe
2. Netværksdannelse for lokale iværksættere / fødevareproducenter
3. Trafik og mobilitetsgruppe

BLUP-styregruppen holder fortsat kontakt med henblik på at fastholde samarbejdet omkring fælles anliggender.

Efterfølgende har Hjulby Beboerforening og landsbyråd sammen med en gruppe borgere formuleret en udviklingsplan for Hjulby som udtryk for borgernes visioner og ønsker for vores egen landsby.

Udviklingsplanen fortæller om Hjulby, som den er i dag, men fortæller også, hvad beboerne ønsker sig for landsbyen fremover, så den kan blive ved med at udvikle sig og være et godt sted at bo.

Udviklingsplanen er borgernes plan, og den kan bruges som et udgangspunkt for beboerforeningens/landsbyrådets eget arbejde, men den kan også bruges til at fortælle udadtil om landsbyens planer og ønsker.

Vision

Hjulby skal være et trygt fællesskab med alle generationer repræsenteret. Hjulby skal forblive en levende landsby med moderne faciliteter, og hvor naturen er en vigtig del af landsbyen.

Historie

Landsbyen Hjulbys historie kan i de skriftlige kilder følges tilbage til slutningen af 1100-tallet. I 1180 udsteder kong Valdemar den Store et brev fra Hjulby, og tre år senere udstedes et lignende brev fra byen, underskrevet af Valdemars efterfølger, kong Knud. Ud fra de to breve formoder man at Hjulby i slutningen af 1100-tallet var det sted på Østfyn, hvor kongen samlede sine mænd omkring sig. I 1100-tallet var

alle byens gårde ejet af kongen. Efterhånden frasolgte kronen sine jorder, og i 1670'erne blev alle Hjulbys gårde opkøbt af herregården Raschenberg, vore dages Juelsberg. Et århundrede tidligere var kirken blevet nedrevet på grund af besparelser.

Indvielsen af den fynske jernbane i 1865 blev startskudet til et nyt kapitel i Hjulbys udvikling.

Jernbanen blev ført lige nord for landsbyen, og der gik ikke lang tid, før den oprindelige landsby fik selskab af en ny bydel med station, nyopført kirke og boliger, samt butikker og skole langs landevejen. Hjulby Station blev nedlagt i slutningen af 1970'erne.

Hjulby er en bemærkelsesværdig by, idet jernbanen bogstaveligt talt danner en grænse imellem byens to udviklingsfaser. I den oprindelige

landsbydel understøttes kulturhistorien af de små markstykker, der er beliggende mellem de spredte huse og de endnu bevarede gårde. I stationsbydelen er kirken et markant vartegn, men bydagens historie understøttes også af de bevarede stednavne, landskabet og de bevarede landevejsbygninger, såsom købmanden og skolen.

At bo i Hjulby

Hjulby er det mindste sogn i Nyborg Kommune og ligger 5 km fra Nyborg, 15 km fra Kerteminde og 29 km fra Odense.

Sognet består af landsbyen og de omkringliggende marker. Byen gennemskæres af jernbanen og rummer tre helt forskellige bymiljøer.

- Den oprindelige landsby syd for jernbanen med de gamle gårde, der ligger spredt med mange små markstykker ind imellem.
- Stationsbyen nord for jernbanen, som bærer præg af det 20. århundres arkitektur og ideer.
- Landevejsbyen langs Odensevej med sideveje.

Hjulby havde i 2025 202 indbyggere fordelt på omtrent 100 matrikler. Der er familier med børn, pensionister og erhvervsaktive, som pendler til og fra arbejde.

Natur – stier og grønne områder

Landsbyen ligger midt i den skønneste natur med mange marker og stier. Af stisystemer kan nævnes den gamle kirkesti samt banestien mellem Hjulby og Aunslev, med en "afstikker-sti" ned til kanten af mosen. Her kan beboerne få del i Hjulbys skønne natur - med eller uden hund.

Hjulby indeholder både skov, sø og mose samt et rigt dyreliv med f.eks. både harer, rådyr og dådyr.

Hjulby er således et rart sted at bo, hvor det er muligt at lægge arbejdslivets stress og jag bag sig, når man kommer hjem.

Foto: Kristian Lilholt

Trafik

Sognet bærer præg af, at det er her, vi bor, men vi arbejder, går i skole og deltager i fritidsaktiviteter andre steder.

Der er tilkørsel til motorvejen lige rundt om hjørnet, samt gode busforbindelser både til Nyborg, Kerteminde og Odense. Derfor er busforbindelserne gode til skolerne i Aunslev/Ullerslev/Nyborg.

Der er cykelsti både til Aunslev og Nyborg, ligesom Flextrafik og Plustrafik også er en mulighed, hvis den offentlige transport ikke er tilstrækkelig.

Servicefaciliteter

Selvom Hjulby ligger på landet, er der ikke langt til Nyborg, hvor der er et hav af indkøbsmuligheder.

Nyborg har også strand, skove, svømmehal, idrætshal, biograf, gågader, museer, kulturhus, folkeskoler, gymnasium, handelsgymnasium, friskole, privatskole, bibliotek og meget andet.

I Aunslev findes der idrætshal/ idrætsforeninger, pizzaria, antikvitetsbutik, blomsterbutik og årstidens vejboder.

Fjernvarme og fibernet

88% af Hjulbys ejendomme fik i 2022 indlagt fjernvarme.

Hjulby har via fibernet god internetforbindelse, da alle i sognet har mulighed for tilkobling. Derfor er der rigtig gode muligheder for at etablere hjemmearbejdsplads.

Erhverv

I Hjulby er der erhverv som landbrug med agerbrug, en vognmand, et drejeri, en lædervarebutik, samt en selvejende døgninstitution for unge mellem 13-23 år.

Daginstitution og skole

I Aunslev findes både dagpleje og Aunslev Børnehus. Sidstnævnte er en børnehave med integreret vuggestue.

Vibeskolen, som er distriktskolen, er en skole på to matrikler. Den ene ligger i Aunslev. Her kan børnene gå fra 0. – 6. klasse. Den anden skole ligger i Ullerslev, hvor børnene kan gå fra 0. – 9. klasse.

Byforskønnelse

Beboerne i Hjulby vil gerne have, at sognet fremstår pænt og rent. Det er vigtigt, at vejene er i ordentlig stand, uden alt for mange huller og ødelagt asfalt, samt at grøftekanter bliver slået. Hvis der for eksempel er huller i vejen, bruges app'en "Giv et praj", hvor Nyborg kommune får oplysninger om opgaver, som skal løses.

Går man tur med hunden er der fire steder i byen opsat "hunde-prutte-stativer". Her findes poser til hundens efterladenskaber og skraldespand til de brugte poser.

Info

Hjulby Beboerforening/Landsbyråd har en facebookside "Hjulby Beboerforening", som er en lukket gruppe. Her kan man finde diverse oplysninger/informationer fra beboere og beboerforeningen/landsbyrådet. Der lægges også artikler og billeder op her.

I byen findes to infotavler, hvor blandt andet referater, samt landsbybladet "Hjulby-Nyt" bliver hængt op. "Hjulby-Nyt" bliver husstandsomdelt og udkommer efter behov 3-4 gange årligt.

Aktiviteter

På den store sportsplads i byen er der blevet etableret en legeplads. Den er gennem årene blevet udviklet og fremstår nu spændende og interessant for alle aldersgrupper. Legepladsen består af legeredskaber, musikinstrumenter, motionsredskaber, boldvæg, fodboldmål, svævebane og et grillområde med bord-bænke-sæt.

Legepladsen med de mange aktivitetsmuligheder gør den attraktiv og velbesøgt af Hjulbys beboere i alle aldre, ligesom børnehaver og andre interesserede udenbys fra ofte aflægger sportspladsen et visit.

Landsbyen har eget forsamlingshus. Her kan beboerne holde familiefesten, og beboerforeningen/landsbyrådet afholder sociale arrangementer som julebinderi, fællesspisning og musikarrangementer.

Den årlige Sankt Hans fest afholdes på sportspladsen med fællesskab, heks, bål og sang, samt medbragt mad til grill.

Hjulby har sin egen kirke, hvor menighedsrådet ud over de kirkelige handlinger også afholder enkelte koncerter, fastelavn med videre. Enkelte arrangementer afholdes i samarbejde med Hjulby Beboerforening/ Landsbyråd.

Bevaringsværdier

Hjulby Kirke

Nord for jernbanen ligger Hjulby Kirke, som er fra 1883. Den blev bygget som filial-kirke til Vor Frue Kirke i Nyborg. Vor Frue Kirke ejede Hjulby Kirke frem til 1957, hvor Hjulby Kirke blev selvejende. Menighedsrådet bestyrer den og ansætter personale, herunder præsten.

Gravhøj

For enden af Højvænget ligger en rundhøj. Det er den mest almindelige type af gravhøje, der kendes i Danmark. Den er kuppelformet, 4,5x16 m med ret stejle sider.

Gamle gårde

I den gamle del af Hjulby, syd for jernbanen, ligger en del gamle gårde og huse, hvoraf mange er udpeget som bevaringsværdige.

Hjulbykomplekset

Mellem jernbanen og motorvejen ligger en endnu kun delvist udgravet fortid. Arkæologiske udgravnninger har vist, at der har været en værkstsbebyggelse øst for Hjulby mellem år 600-1200. Her

blev der produceret benredska-
ber, tekstiler og smykker. Man for-
moder også, at der i området har
ligget en kongsgård i slutningen
af 1100-tallet. Hjulby var således
formodentligt et lokalt samlings-
sted for magtens elite frem til op-
førelsen af Nyborg Slot i starten af
1200-tallet.

Tingstedet/bystævnet

I 1978 blev der på tingstedet på
Tunnelvej sat 13 sten af bylauget.
Stenene blev fundet på markerne.
De præsenterede Gl. Hjulbys 13
hovedmatrikler.

Tingstedet formodes dog at være
ældre, ud fra skriftlige kilder,
hvor der beskrives, at området
var mødested for byens mænd.

Hjulby Beboerforening beslutte-
de i 2020, at hver enkelt matrikel
i Gl. Hjulby skulle repræsenteres.
Derfor er der i dag 17 sten på ting-
stedet. Hver sten har et påsat kob-
berskilt med husnummer.

Udviklingsplaner

18

1. Mere frivillighed

Frivillige kræfter bidrager til, at gøre Hjulby til et levende og attraktivt sted at bo.

Vi vil arbejde på at motivere endnu flere borgere til at engagere sig i aktiviteter og udviklingstiltag, fx via beboerforeningen eller små ad hoc arbejdsudvalg.

Vi bruger velkomstfolderen og hjemmesiden til at fortælle nye og gamle beboere om mulighederne for at engagere sig.

2. Flere sociale arrangementer

Vi vil arbejde for flere forskellige sociale arrangementer, fx foredrag, fredagsbar, musik samt arrangementer for børn (juletræsfest, fastelavn og lignende). Alt dette for at fremme det sociale sammenhold i byen og skabe et større fælleskab.

3. Flere grønne områder og mere beplantning

Fokusområder er sportspladsen, tunnelskrænterne og rabatter. Formålet med dette er at gøre Hjulby til et grønnere og dejligere sted at være. Der er nedsat en gruppe, der arbejder på dette.

4. Sportspladsen

Vi ønsker at fortsætte udviklingen af legepladsen på sportspladsen, da den flittigt bliver brugt. Vi vil arbejde på at færdiggøre planen med etablering af madpakkehus, plantning af træer m.m.

5. Trafikgener

Vi ønsker hastighedsnedsættende tiltag på Odensevej, samt reduktion af støjgener fra motorvej og jernbane, da mange beboere er generede af dette.

6. Flere parkeringspladser ved forsamlingshuset

Vi ønsker at afsøge mulighederne for at etablere flere parkeringspladser til brugerne af forsamlingshuset, da det nuværende areal ikke opfylder vores behov.

19

